

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

5 martie 2015 *

„Recurs — Măsuri restrictive luate împotriva Republicii Islamice Iran în scopul împiedicării proliferării nucleare — Înghețarea fondurilor — Restrângerea transferurilor de fonduri — Asistență acordată unor entități desemnate pentru a se sustrage unor măsuri restrictive sau pentru a le încălca”

În cauza C-585/13 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 19 noiembrie 2013,

Europäisch-Iranische Handelsbank AG, cu sediul în Hamburg (Germania), reprezentată de S. Jeffrey, de S. Ashley și de A. Irvine, solicitors, de H. Hohmann, Rechtsanwalt, de D. Wyatt, QC, precum și de R. Blakeley, barrister,

recurentă,

celelalte părți în proces fiind:

Consiliul Uniunii Europene, reprezentat de F. Naert și de M. Bishop, în calitate de agenți,

pârât în primă instanță,

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat de V. Kaye, în calitate de agent, asistată de R. Palmer, barrister,

Comisia Europeană,

interveniente în primă instanță,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul T. von Danwitz, președinte de cameră, domnii C. Vajda, A. Rosas (raportor), E. Juhász și D. Šváby, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 12 noiembrie 2014,

* Limba de procedură: engleza.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Europäisch-Iranische Handelsbank AG (denumită în continuare „EIH”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 6 septembrie 2013, Europäisch-Iranische Handelsbank/Consiliul (T-434/11, EU:T:2013:405, denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care au fost respinse cererile sale privind anularea:
 - Deciziei 2011/783/PESC a Consiliului din 1 decembrie 2011 de modificare a Deciziei 2010/413/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 319, p. 71);
 - Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1245/2011 al Consiliului din 1 decembrie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 961/2010 privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 319, p. 11) și a
 - Regulamentului (UE) nr. 267/2012 al Consiliului din 23 martie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 961/2010 (JO L 88, p. 1),

în măsura în care aceste acte o privesc.

Cadrul juridic și istoricul cauzei

- 2 Preocupat de numeroasele rapoarte ale directorului general al Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (AIEA) și de rezoluțiile Consiliului guvernatorilor al AIEA referitoare la programul nuclear al Republicii Islamice Iran, Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (denumit în continuare „Consiliul de Securitate”) a adoptat, la 23 decembrie 2006, Rezoluția 1737 (2006), al cărei punct 12 coroborat cu anexa la aceasta enumeră o serie de persoane și de entități care ar fi implicate în proliferarea nucleară și ale căror fonduri, precum și resurse economice ar trebui înghețate.
- 3 Pentru a pune în aplicare Rezoluția 1737 (2006) în Uniunea Europeană, Consiliul Uniunii Europene a adoptat, la 27 februarie 2007, Poziția comună 2007/140/PESC privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 61, p. 49).
- 4 Articolul 5 alineatul (1) din Poziția comună 2007/140 prevedea înghețarea tuturor fondurilor și a tuturor resurselor economice ale anumitor categorii de persoane și de entități enumerate la literele (a) și (b) ale acestei dispoziții. Astfel, articolul 5 alineatul (1) litera (a) viza persoanele și entitățile desemnate în anexa la Rezoluția 1737 (2006), precum și celelalte persoane și celelalte entități desemnate de Consiliul de Securitate sau de Comitetul Consiliului de Securitate creat în conformitate cu articolul 18 din Rezoluția 1737 (2006). Lista acestor persoane și entități figura în anexa I la Poziția comună 2007/140. Articolul 5 alineatul (1) litera (b) prevedea persoanele și entitățile nemenționate în această anexă I care, printre altele, participă, sunt asociate în mod direct sau furnizează sprijin activităților nucleare ale Republicii Islamice Iran cu risc de proliferare. Lista acestor persoane și entități figura în anexa II la poziția comună menționată.
- 5 În măsura în care erau vizate competențele Comunității Europene, Rezoluția 1737 (2006) a fost pusă în aplicare prin Regulamentul (CE) nr. 423/2007 din 19 aprilie 2007 privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 103, p. 1), adoptat în temeiul articolelor 60 CE și 301 CE, vizând Poziția comună 2007/140 și al cărui conținut este, în esență, asemănător cu cel al acesteia din urmă, aceleași nume de entități și de persoane fizice figurând în anexa IV la acest regulament, privind persoanele, entitățile și

organismele desemnate de Consiliul de Securitate sau de Comitetul pentru sancțiuni, și în anexa V la acest regulament, privind alte persoane, entități și organisme decât cele care figurează în această anexă IV.

- 6 Articolul 7 alineatele (1)-(3) din Regulamentul nr. 423/2007 prevede înghețarea fondurilor. Articolul 7 alineatul (4) din acest regulament are următorul cuprins:

„Se interzice participarea voluntară și deliberată la activități care au drept scop sau efect direct sau indirect eludarea măsurilor prevăzute la alineatele (1), (2) și (3).”
- 7 Articolele 8-10 din Regulamentul nr. 423/2007 prezintă diverse ipoteze în care autoritățile competente din statele membre pot autoriza deblocarea anumitor fonduri sau resurse economice înghețate.
- 8 Articolul 8 litera (a) din acest regulament, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 618/2007 al Consiliului din 5 iunie 2007 (JO L 143, p. 1), prevede că autoritățile competente din statele membre pot autoriza deblocarea anumitor fonduri sau resurse economice înghețate atunci când fac obiectul unei măsuri judecătorești, administrative sau arbitrale adoptate înainte de data la care persoana, entitatea sau organismul au fost identificate de Comitetul pentru sancțiuni, de Consiliul de Securitate sau de Consiliu ori al unei hotărâri judecătorești, administrative sau arbitrale pronunțate înainte de acea dată.
- 9 Articolul 9 din Regulamentul nr. 423/2007 prevede că autoritățile competente din statele membre pot autoriza deblocarea anumitor fonduri sau resurse economice înghețate în cazul în care o persoană, o entitate sau un organism inclus datorează o plată în baza unui contract, a unei obligații sau a unui acord încheiat de persoana, de entitatea sau de organismul respectiv înainte de data includerii sale. Autoritatea competentă în cauză trebuie să stabilească utilizarea fondurilor și să notifice intenția de a acorda o autorizație Comitetului pentru sancțiuni sau celorlalte state membre și Comisiei Europene, după cum persoana, entitatea sau organismul a fost sau nu a fost desemnat de Consiliul de Securitate.
- 10 Articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 423/2007 prevede că autoritățile competente din statele membre pot autoriza deblocarea anumitor fonduri sau resurse economice înghețate pentru nevoi de bază ale persoanelor în vederea plăților legate de furnizarea unor servicii juridice sau a unor cheltuieli pentru păstrarea unor fonduri. În cazul în care autorizația privește o persoană, o entitate sau un organism desemnat de Consiliul de Securitate, autoritatea trebuie să notifice intenția de a acorda autorizația Comitetului pentru sancțiuni. Articolul 10 alineatul (2) din acest regulament prevede că autoritățile competente din statele membre pot autoriza deblocarea anumitor fonduri sau resurse economice înghețate pentru acoperirea unor cheltuieli extraordinare. În cazul în care autorizația privește o persoană, o entitate sau un organism desemnat de Consiliul de Securitate, autoritatea trebuie să notifice decizia Comitetului pentru sancțiuni, care trebuie să o aprobe. În cazul în care autorizația privește o persoană, o entitate sau un organism care nu a fost desemnat de Consiliul de Securitate, autoritatea competentă trebuie să notifice în prealabil celorlalte autorități competente din statele membre și Comisiei motivele pentru care consideră că ar trebui acordată o autorizație specială. Articolul 10 alineatul (3) din regulamentul menționat prevede că statul membru în cauză informează celelalte state membre și Comisia cu privire la orice autorizație acordată în temeiul alineatelor (1) și (2) ale acestui articol.
- 11 În conformitate cu articolul 18 literele (d) și (e) din Regulamentul nr. 423/2007, acesta se aplică în special oricărei persoane juridice, oricărei entități sau oricărui organism înregistrat sau constituit în conformitate cu legislația unui stat membru sau cu privire la orice activitate desfășurată în întregime sau în parte pe teritoriul Comunității.

- 12 Constatând că Republica Islamică Iran își continua activitățile legate de îmbogățirea nucleară și nu colabora cu AIEA, Consiliul de Securitate a adoptat, la 3 martie 2008, Rezoluția 1803 (2008). La punctul 10 din această rezoluție, Consiliul de Securitate:

„*Solicită* tuturor statelor să manifeste vigilență în ceea ce privește activitatea instituțiilor financiare de pe teritoriile lor în raport cu bănci cu sediul în Iran, în special cu Banca Melli și cu Banca Saderat, precum și cu sucursalele și filialele din străinătate ale acestora, pentru a evita ca astfel de activități să contribuie la activități ce prezintă un risc de proliferare sau de dezvoltare a vectorilor de transport de arme nucleare, astfel cum prevede Rezoluția 1737 (2006).”

- 13 Pentru a pune în aplicare această rezoluție, Consiliul a adoptat, la 7 august 2008, Poziția comună 2008/652/PESC de modificare a Poziției comune 2007/140 (JO L 213, p. 58, rectificare în JO L 285, p. 22). Articolul 3b alineatul (1) din Poziția comună 2007/140, astfel cum a fost modificată prin Poziția comună 2008/652, prevede că statele membre manifestă vigilență cu privire la activitățile instituțiilor financiare aflate în jurisdicția lor în raport cu băncile care au sediul în Iran, în special cu Bank Saderat, cu sucursalele și cu filialele unor asemenea bănci, precum și cu entitățile financiare controlate de persoane cu domiciliul în Iran sau de entități cu sediul în Iran, atunci când aceste instituții sunt incluse în anexa III sau IV la această poziție comună, cu modificările ulterioare, pentru a evita ca acțiunile de acest fel să contribuie la proliferarea activităților nucleare sensibile. Articolul 3b alineatul (2) din poziția comună menționată, cu modificările ulterioare, prevede că statele membre trebuie să solicite instituțiilor financiare în special:

- „(a) să manifeste continuu vigilență în ceea ce privește tranzacțiile în conturi prin intermediul programelor lor de precauție privind clientela și în conformitate cu obligațiile lor referitoare la spălarea banilor și la finanțarea terorismului;
- (b) să solicite ca toate câmpurile de informații aferente instrucțiunilor de plată care se referă la ordonatorul și beneficiarul tranzacției în cauză să fie completate și să refuze tranzacția în condițiile în care respectivele informații nu sunt furnizate;
- (c) să păstreze toate înregistrările tranzacțiilor pentru o perioadă de cinci ani și să le pună la dispoziția autorităților naționale la cerere;
- (d) în cazul în care suspectează sau au motive întemeiate de a suspecta că fondurile au legătură cu finanțarea proliferării, să transmită imediat aceste suspiciuni către unitatea de informații financiare [...] sau către orice altă autoritate special desemnată de către statul membru în cauză. [...]”

- 14 La 10 noiembrie 2008, Consiliul a adoptat Regulamentul (CE) nr. 1110/2008 de modificare a Regulamentului nr. 423/2007 (JO L 300, p. 1). Articolul 3b din Poziția comună 2007/140, astfel cum a fost modificată prin Poziția comună 2008/652, este pus în aplicare printr-un articol 11a adăugat la Regulamentul nr. 423/2007, care este aplicabil în special entităților, persoanelor juridice și organismelor înregistrate sau constituite în conformitate cu legislația unui stat membru sau cu privire la orice activitate desfășurată pe teritoriul Comunității. Articolul 11b din Regulamentul nr. 423/2007, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1110/2008, prevede dispoziții speciale pentru sucursalele și pentru filialele Băncii Saderat.

- 15 Constatând că Republica Islamică Iran nu respecta rezoluțiile Consiliului de Securitate, că a construit o centrală la Qom cu încălcarea obligației sale de suspendare a tuturor activităților legate de îmbogățirea nucleară, împrejurare pe care nu a dezvăluit-o decât în luna septembrie 2009, că nu informa AIEA și că refuza să coopereze cu această agenție, Consiliul de Securitate a adoptat, prin Rezoluția 1929 (2010) din 9 iunie 2010, măsuri mai severe. Punctele 21-24 ale acestei rezoluții se referă la serviciile financiare. La punctul 21 din această rezoluție, Consiliul de Securitate invită în special statele „să prevină furnizarea de servicii financiare, inclusiv de asigurare și reasigurare, sau transferul către, prin ori de pe teritoriul lor, sau către ori de către resortisanții lor sau entitățile constituite conform

legislației lor (inclusiv filialele din străinătate), sau de către persoane sau instituții financiare aflate pe teritoriul lor, oricăror active ori resurse financiare sau de altă natură în cazul în care dispun de informații care le dau motive rezonabile să considere că aceste servicii, active sau resurse ar putea contribui la activitățile nucleare sensibile cu risc de proliferare ale Iranului sau la perfecționarea unor vectori de transport ai armelor nucleare, în special prin înghețarea fondurilor, a oricăror active sau resurse financiare ori de altă natură care se află pe teritoriul lor ori care s-ar afla mai târziu pe teritoriul lor sau care sunt constituite conform legislației lor sau ar urma să fie și sunt asociate cu aceste programe sau activități, precum și prin efectuarea unei monitorizări mai atente pentru prevenirea unor asemenea tranzacții, în conformitate cu autoritățile lor naționale și cu legislația lor națională”.

- 16 Într-o declarație anexată la Concluziile sale din 17 iunie 2010, Consiliul European a subliniat îngrijorarea sa crescândă cu privire la programul nuclear iranian, a salutat adoptarea de către Consiliul de Securitate a Rezoluției 1929 (2010) și a luat act de ultimul raport al AIEA din data de 31 mai 2010.
- 17 La punctul 4 din această declarație, Consiliul European a considerat că luarea de noi măsuri restrictive devenise inevitabilă. Având în vedere lucrările realizate de Consiliul Afaceri Externe, l-a invitat pe acesta să adopte în cadrul următoarei sale reuniuni măsurile de punere în aplicare a măsurilor cuprinse în Rezoluția 1929 (2010) a Consiliului de Securitate. Aceste măsuri trebuiau să se axeze în special pe „sectorul financiar, inclusiv prin înghețarea activelor altor bănci iraniene și prin restricții impuse activității bancare și de asigurări”.
- 18 Prin Decizia 2010/413/PESC a Consiliului din 26 iulie 2010 privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Poziției comune 2007/140 (JO L 195, p. 39, rectificare în JO L 197, p. 19), Consiliul a pus în aplicare această declarație, abrogând Poziția comună 2007/140 și adoptând măsuri restrictive suplimentare în raport cu aceasta din urmă. Considerentele (17)-(20) ale Deciziei 2010/413, referitoare la activitățile financiare, amintesc deciziile Consiliului de Securitate din Rezoluția 1929 (2010), precum și Declarația Consiliului European din 17 iunie 2010. Capitolul 2 din Decizia 2010/413 este consacrat sectorului financiar. Articolul 10 alineatul (1) din această decizie prevede că, în scopul prevenirii furnizării de servicii financiare sau transferului către, prin sau dinspre teritoriul statelor membre sau către sau de către resortisanți ai statelor membre sau entități organizate în temeiul legislației acestora (inclusiv sucursale în străinătate), sau persoane sau instituții financiare de pe teritoriul statelor membre, al oricăror active financiare sau de altă natură sau resurse care ar putea contribui la activitățile nucleare sensibile cu risc de proliferare ale Iranului, sau la perfecționarea vectorilor de transport ai armelor nucleare, statele membre efectuează o monitorizare consolidată a tuturor activităților desfășurate de instituțiile financiare aflate sub jurisdicția lor cu băncile care au sediul în Iran, sucursalele și filialele sau entitățile controlate de acestea. Articolul 10 alineatul (3) din decizia menționată prevede controlul transferurilor de fonduri.
- 19 Articolul 20 alineatul (1) din Decizia 2010/413 prevede înghețarea fondurilor mai multor categorii de persoane și de entități. Articolul 20 alineatul (1) litera (a) vizează persoanele și entitățile desemnate de Consiliul de Securitate, care sunt enumerate în anexa I la această decizie. Articolul 20 alineatul (1) litera (b) privește „persoanele sau entitățile, altele decât cele menționate în anexa I, care sunt implicate în activitățile nucleare sensibile cu risc de proliferare ale Iranului sau în perfecționarea vectorilor de transport ai armelor nucleare, inclusiv prin implicarea în achiziția articolelor, bunurilor, echipamentelor, materialelor și tehnologiei interzise, sau persoanele care au legătură directă cu aceste activități sau care le susțin, ori persoanele sau entitățile care acționează în numele sau sub comanda acestora, ori ale entităților aflate în proprietatea acestora sau controlate de acestea, inclusiv prin mijloace ilicite, sau ale persoanelor și entităților care au sprijinit persoanele sau entitățile desemnate în ceea ce privește eludarea sau încălcarea dispozițiilor RCSONU 1737 (2006), RCSONU 1747 (2007), RCSONU 1803 (2008) și RCSONU 1929 (2010) sau ale prezentei decizii, precum și alți înalți responsabili și entități ale [Gărzii Revoluționare Islamice] și ale [Islamic Republic of Iran Shipping Lines] și ale entităților deținute sau controlate de acestea sau care acționează în numele acestora, astfel cum sunt enumerate în anexa II”.

20 Regulamentul nr. 423/2007 a fost abrogat și înlocuit cu Regulamentul (UE) nr. 961/2010 al Consiliului din 25 octombrie 2010 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului nr. 423/2007 (JO L 281, p. 1), care a fost adoptat pe baza articolului 215 TFUE. Articolul 16 din acest regulament prevede, printre altele, înghețarea fondurilor și a resurselor economice aflate în proprietatea sau sub controlul anumitor persoane, entități sau al anumitor organisme. Alineatul (1) al acestui articol vizează persoanele, entitățile sau organismele desemnate de Consiliul de Securitate și enumerate în anexa VII la acest regulament.

21 Potrivit articolului 16 alineatele (2)-(4) din Regulamentul nr. 961/2010:

„(2) Se îngheață toate fondurile și resursele economice aflate în proprietatea, posesia sau sub controlul persoanelor, entităților și organismelor enumerate în anexa VIII. Anexa VIII cuprinde persoanele fizice și juridice, entitățile și organismele [...] care, în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413 [...], au fost identificate ca:

(a) participând, fiind asociate în mod direct sau susținând activitățile nucleare care prezintă un risc de proliferare, sau activitățile de dezvoltare a vectorilor purtători de arme nucleare desfășurate de Iran, inclusiv implicarea în achiziționarea produselor și tehnologiilor interzise sau în deținerea și controlul acestora de către o persoană, entitate sau organism, inclusiv prin mijloace ilicite, sau desfășurarea de activități în numele sau sub coordonarea acestora;

(b) fiind o persoană fizică sau juridică, o entitate sau un organism care a sprijinit o persoană, o entitate sau un organism incluse pe listă, pentru ca acestea să eludeze sau să încalce dispozițiile prezentului regulament, ale Deciziei 2010/413 [...] sau ale RCONU 1737 (2006), RCONU 1747 (2007), RCONU 1803 (2008) și RCONU 1929 (2010);

[...]

(3) Se interzice punerea la dispoziție de fonduri sau resurse economice, în mod direct sau indirect, persoanelor fizice sau juridice, entităților sau organismelor enumerate în anexele VII și VIII sau în beneficiul acestora.

(4) Se interzice participarea voluntară și deliberată la activități care au drept scop sau efect direct sau indirect eludarea măsurilor prevăzute la alineatele (1), (2) și (3).”

22 Articolele 18 și 19 din Regulamentul nr. 961/2010 se referă la posibilitățile de deblocare a anumitor fonduri sau resurse economice înghețate și corespund articolelor 9 și 10 din Regulamentul nr. 423/2007.

23 Restrângerile privind transferurile de fonduri și serviciile financiare sunt prevăzute în capitolul V din Regulamentul nr. 961/2010. Articolul 21 din acest regulament, care figurează în acest capitol, prevede norme speciale care reglementează transferurile de fonduri către o persoană, o entitate sau un organism iranian sau din partea acesteia. În special, articolul menționat impune obligația de a obține de la autoritățile naționale competente o autorizație prealabilă pentru orice transfer în afara celor vizate la alineatul (1) litera (a) al acestui articol care are o valoare egală sau superioară sumei de 40 000 de euro. Conform articolului 21 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010, o asemenea autorizație se eliberează cu excepția cazului în care transferul de fonduri preconizat contribuie la activitățile menționate la această dispoziție. În schimb, transferurile de fonduri inferioare sumei de 40 000 de euro nu necesită autorizație prealabilă, dar trebuie notificate în cazul în care valoarea este superioară sumei de 10 000 de euro. Articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul nr. 961/2010 prevede că acest articol nu se aplică atunci când o autorizație de transfer a fost acordată în conformitate, printre altele, cu articolele 18 și 19 din acest regulament.

24 Articolul 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010 are următorul cuprins:

„Interdicțiile prevăzute de prezentul regulament nu angajează în niciun fel răspunderea persoanelor fizice sau juridice ori a entităților în cauză, în cazul în care acestea nu au știut și nu au avut niciun motiv întemeiat pentru a suspecta că acțiunile lor vor încălca această interdicție.”

25 Prin Decizia 2011/299/PESC din 23 mai 2011 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO L 136, p. 65) și prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 503/2011 din 23 mai 2011 de punere în aplicare a Regulamentului nr. 961/2010 (JO L 136, p. 26) (denumite în continuare, împreună, „actele din 23 mai 2011”), Consiliul, printre altele, a inclus numele EIH pe listele persoanelor și entităților care figurează în anexa II la Decizia 2010/413 și, respectiv, în anexa VIII la Regulamentul nr. 961/2010 (denumite în continuare „listele din 2010”).

26 În actele din 23 mai 2011, Consiliul a motivat înghețarea fondurilor și a resurselor economice ale recurente după cum urmează:

„EIH a jucat un rol-cheie în sprijinirea anumitor bănci iraniene prin oferirea unor opțiuni alternative pentru efectuarea tranzacțiilor blocate de sancțiunile [Uniunii] împotriva Iranului. S-a constatat că EIH acționează ca bancă de consiliere și ca bancă de intermediere în tranzacțiile cu entitățile iraniene desemnate.

De exemplu, EIH a înghețat conturile băncilor desemnate de [Uniune] Bank Saderat Iran și Bank Mellat, deschise la EIH Hamburg [Germania] la începutul lunii august 2010. La puțin timp după aceea, EIH a reluat afacerile în euro cu Bank Mellat și cu Bank Saderat Iran utilizând conturi EIH cu o bancă iraniană nedesemnată. În august 2010, EIH a creat un sistem care să permită plățile curente către Bank Saderat London și Future Bank Bahrain, în așa fel încât să evite sancțiunile [Uniunii]. Din octombrie 2010, EIH continuă să acționeze ca un canal de plăți efectuate de bănci iraniene sancționate, inclusiv Bank Mellat și Bank Saderat. Aceste bănci sancționate își dirijează plățile către EIH via Bank of Industry and Mine a Iranului. În 2009, EIH a fost utilizată de Post Bank într-un sistem de eludare a sancțiunilor care a implicat realizarea unor tranzacții în numele Bank Sepah desemnată de ONU. Bank Mellat desemnată de [Uniune] este una dintre băncile-mamă ale EIH.”

27 În concluziile sale din 1 decembrie 2011, Consiliul și-a exprimat din nou preocuparea privind natura programului nuclear implementat de Republica Islamică Iran și, având în vedere aceste temeri, a anunțat desemnarea a 180 de entități și de persoane suplimentare care ar face obiectul unor măsuri restrictive.

28 În considerentul (3) al Deciziei 2011/783 și în considerentul (3) al Regulamentului de punere în aplicare nr. 1245/2011, Consiliul a indicat că persoanele, entitățile și organismele enumerate pe listele din 2010, printre care figurează EIH, trebuiau să facă în continuare obiectul măsurilor restrictive specifice prevăzute în acestea.

29 În concluziile sale din 9 decembrie 2011, Consiliul European a invitat Consiliul să acorde în continuare prioritate lucrărilor referitoare la extinderea domeniului de aplicare al măsurilor restrictive ale Uniunii și la lărgirea sferei sancțiunilor existente, prin examinarea unor măsuri suplimentare împotriva Republicii Islamice Iran, precum și să adopte aceste măsuri cel târziu în cadrul următoarei sale reuniuni.

30 Referindu-se la aceste concluzii, Consiliul a adoptat noi măsuri prin Decizia 2012/35/PESC din 23 ianuarie 2012 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO L 19, p. 22).

31 De asemenea, acesta a adoptat noi măsuri prin Regulamentul nr. 267/2012, care abrogă și înlocuiește Regulamentul nr. 961/2010. Înghețarea fondurilor și a resurselor economice este prevăzută la articolul 23 din Regulamentul nr. 267/2012. Articolul 23 alineatul (2) literele (a) și (b) din acest

regulament prevede înghețarea fondurilor și a resurselor economice ale persoanelor, entităților și organismelor enumerate în anexa IX la regulamentul menționat. Numele recurente este inclus pe lista care figurează în această anexă.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 32 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 3 august 2011, EIH a formulat o acțiune în anulare împotriva Deciziei 2011/299 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 503/2011. Ulterior, ea a adaptat capetele concluziilor formulate și a solicitat anularea Deciziei 2011/783, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 1245/2011 și a Regulamentului nr. 267/2012.
- 33 În susținerea acțiunii formulate, reclamanta invoca patru motive și ridica o excepție de nelegalitate. Motivele erau întemeiate, primul, pe încălcarea obligației de motivare, a dreptului său la apărare și a dreptului său la protecție jurisdicțională efectivă, al doilea, pe o eroare vădită de apreciere, al treilea, pe încălcarea principiului protecției încrederii legitime, a principiului securității juridice și a dreptului la o bună administrare, iar al patrulea, pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului său de proprietate și a libertății sale de a desfășura o activitate comercială. Excepția de nelegalitate privea articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413, articolul 16 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 961/2010 și, prin efectul celei de a doua adaptări a concluziilor, articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 267/2012.
- 34 În mai multe rânduri, Tribunalul a constatat că reclamanta recunoscuse în înscrisurile sale că a efectuat operațiuni care implicau bănci iraniene desemnate, însă arăta că aceste operațiuni erau licite. Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 168 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat de asemenea faptul că reclamanta recunoscuse că a efectuat asemenea operațiuni în special prin scrisoarea din 29 iulie 2011 pe care a adresat-o Consiliului, atunci când și-a prezentat observațiile referitoare la includerea numelui său pe listele din 2010 prin actele din 23 mai 2011.
- 35 În ceea ce privește primul motiv, Tribunalul a considerat la punctele 45-47 din hotărârea atacată că temeiul juridic al includerii și al menținerii reclamantei pe listele din 2010 și pe cea care figurează în anexa IX la Regulamentul nr. 267/2012 era articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413, articolul 16 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 961/2010 și articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 267/2012, cu alte cuvinte, criteriul privind o entitate care a acordat asistență unei persoane, unei entități sau unui organism desemnat pentru a se sustrage măsurilor restrictive sau pentru a le încălca. După examinarea motivării includerii reclamantei pe listele menționate, Tribunalul a concluzionat la punctul 55 din hotărârea atacată că motivarea Deciziei 2011/299, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 503/2011, a Deciziei 2011/783, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 1245/2011 și a Regulamentului nr. 267/2012 (denumite în continuare, împreună, „actele atacate”) din perspectiva criteriului menționat era suficientă în măsura în care permitea reclamantei să înțeleagă conduita care i se imputa și Tribunalului să își exercite controlul.
- 36 În cadrul examinării celui de al doilea motiv, Tribunalul a observat la punctul 166 din hotărârea atacată că, „în ceea ce privește prima includere a numelui reclamantei pe listele din 2010, [...] dosarul nu conține niciun indiciu care să sugereze că Consiliul a verificat temeinicia afirmațiilor conținute în propunerea de includere”. Prin urmare, acesta a admis argumentul întemeiat pe faptul că, în lipsă de probe, Consiliul nu putea proceda la o evaluare a temeiniciei includerii numelui reclamantei pe listele menționate, în măsura în care acest argument vizează actele din 23 mai 2011. Tribunalul a respins în rest al doilea motiv.
- 37 În continuare, Tribunalul a respins al treilea și al patrulea motiv, precum și excepția de nelegalitate.
- 38 În consecință, Tribunalul a anulat Decizia 2011/299, precum și Regulamentul de punere în aplicare nr. 503/2011 și a respins în rest acțiunea.

- 39 Tribunalul a obligat EIH să suporte trei cincimi din propriile cheltuieli de judecată și din cele efectuate de Consiliu și a obligat Consiliul să suporte două cincimi din propriile cheltuieli de judecată și din cele ale EIH. Acesta a decis ca Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Comisia să suporte propriile cheltuieli de judecată.

Concluziile părților

- 40 EIH solicită Curții:

- anularea hotărârii atacate cu privire la punctele precise indicate în prezentul recurs;
- anularea Deciziei 2011/783, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 1245/2011 și a Regulamentului nr. 267/2012, cu efect imediat, în măsura în care îi sunt aplicabile și
- obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată efectuate de aceasta, aferente procedurii din fața Tribunalului și procedurii în fața Curții în cadrul recursului.

- 41 Consiliul solicită Curții respingerea recursului în totalitate ca fiind lipsit de temei și obligarea EIH la plata cheltuielilor de judecată efectuate de acesta.

- 42 Regatul Unit solicită Curții respingerea recursului.

Cu privire la recurs

Cu privire la primul motiv

Argumentele părților

- 43 Prin intermediul primului motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare și a dreptului la apărare, EIH arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept și a ajuns la o concluzie incompatibilă cu concluziile din cererea introductivă atunci când a concluzionat că aceasta a admis că a efectuat operațiunile invocate de Consiliu pentru a justifica desemnarea sa ca persoană, ca entitate sau ca organism care face obiectul unor măsuri restrictive.
- 44 EIH contestă punctele 115-117 din hotărârea atacată, precum și punctele 51-52 din aceasta, la care face trimitere punctul 115 din hotărârea menționată. În cadrul acestor puncte, Tribunalul a constatat că reclamanta a recunoscut că a efectuat o serie de operațiuni bancare, printre care figurează cele care îi sunt imputate. Având în vedere această constatare, Tribunalul a concluzionat la punctul 118 din hotărârea atacată că Consiliul nu este obligat să facă dovada unor fapte necontestate.
- 45 Recurenta amintește primul motiv al cererii introductive, referitor la caracterul insuficient al motivării actelor atacate și la încălcarea dreptului la apărare. Ea susține că nu se putea deduce din acesta că recunoștea efectuarea operațiunilor menționate în motivarea includerii sale pe listele din 2010 și pe cea care figurează în anexa IX la Regulamentul nr. 267/2012.
- 46 Consiliul și Regatul Unit arată, astfel cum a arătat și Tribunalul la punctul 114 din hotărârea atacată, că recurenta a recunoscut, în înscrisurile sale, că a efectuat operațiuni care implicau bănci iraniene desemnate ca persoane, ca entități sau ca organisme care fac obiectul unor măsuri restrictive, însă a susținut că acestea erau licite. Prin urmare, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a decis că nu a existat o încălcare a obligației de motivare și nici a dreptului la apărare.

Aprecierea Curții

- 47 În mai multe rânduri, Tribunalul a constatat că recurenta a efectuat operațiuni care interesau bănci iraniene desemnate ca persoane, ca entități sau ca organisme care fac obiectul unor măsuri restrictive. Astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 52, 167 și 168 din hotărârea atacată, această constatare rezultă din examinarea cererii introductive depuse în primă instanță și a scrisorii din 29 iulie 2011, prin care recurenta a prezentat Consiliului observațiile sale referitoare la includerea numelui său pe listele din 2010 prin actele din 23 mai 2011.
- 48 În conformitate cu articolul 256 TFUE și cu articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, recursul este limitat la chestiuni de drept. În consecință, Tribunalul este singurul competent să constate faptele, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile aflate la dosar care i-au fost prezentate, precum și să aprecieze elementele de probă reținute. Constatarea acestor fapte și aprecierea acestor elemente nu constituie, așadar, cu excepția cazului denaturării lor, o chestiune de drept supusă ca atare controlului Curții (Hotărârea Franța/Comisia, C-559/12 P, EU:C:2014:217, punctul 78 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea Commune de Millau și SEMEA/Comisia, C-531/12 P, EU:C:2014:2008, punctul 56).
- 49 Trebuie amintit în această din urmă privință că o denaturare trebuie să reiasă în mod evident din înscrisurile dosarului, fără a fi necesară o nouă apreciere a faptelor și a probelor (Hotărârea General Motors/Comisia, C-551/03 P, EU:C:2006:229, punctul 54).
- 50 Or, astfel cum a arătat avocatul general la punctele 29 și 30 din concluzii, recurenta a recunoscut în cererea introductivă că a efectuat operațiuni privind entități desemnate ca făcând obiectul unor măsuri restrictive, însă a contestat mai degrabă caracterul ilicit al unor asemenea operațiuni. În aceste condiții, nu rezultă în mod vădit că Tribunalul ar fi denaturat faptele constatate la punctele 51, 52, 101 și 114-117 din hotărârea atacată.
- 51 În ceea ce privește reproșul potrivit căruia Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că Consiliul nu era obligat să facă dovada materialității operațiunilor în cauză, este necesar să se amintească faptul că, în caz de contestare, autoritatea competentă a Uniunii este cea care are sarcina să demonstreze temeinicia motivelor reținute împotriva persoanei vizate (Hotărârea Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 121). Întrucât faptele privind existența însăși a operațiunilor în cauză pot fi considerate necontestate în speță, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept.
- 52 Având în vedere aceste considerații, primul motiv trebuie respins ca neîntemeiat.

Cu privire la al doilea motiv

Argumentele părților

- 53 Prin intermediul celui de al doilea motiv, EIH susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a decis că erau îndeplinite criteriile de fond pentru desemnarea acesteia ca persoană, ca entitate sau ca organism care face obiectul unor măsuri restrictive.
- 54 Prin intermediul primului aspect al celui de al doilea motiv, ea arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat, pentru a justifica desemnarea sa ca persoană, ca entitate sau ca organism care face obiectul unor măsuri restrictive, că aceasta recunoscuse efectuarea operațiunilor invocate de Consiliu.
- 55 Consiliul și Regatul Unit arată că primul aspect al celui de al doilea motiv este identic cu primul motiv și trebuie respins din aceleași rațiuni cu cele prezentate împotriva primului motiv.

- 56 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, EIH arată că Tribunalul a săvârșit mai multe erori de drept atunci când a examinat cele trei categorii de operațiuni pe care le-a efectuat și care, în opinia sa, nu erau interzise. Ar fi vorba, în primul rând, despre operațiuni excluse din domeniul de aplicare al reglementării în cauză, în al doilea rând, despre operațiuni autorizate și, în al treilea rând, despre operațiuni efectuate în conformitate cu procedura numită „a celei de a treia căi” (denumită în continuare „procedura celei de a treia căi”), și anume o procedură care constă în posibilitatea unei entități desemnate ca făcând obiectul unor măsuri restrictive de a se achita de o datorie născută dintr-o obligație anterioară desemnării sale, față de un creditor stabilit pe teritoriul Uniunii, prin transferul către acesta de fonduri, prin intermediul unei entități nedeseminate ca făcând obiectul unor asemenea măsuri.
- 57 Recurenta contestă cu titlu introductiv punctul 145 din hotărârea atacată, prin care Tribunalul a decis că aceasta s-a limitat să susțină că anumite operațiuni erau excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive, fără a-și susține argumentele într-un alt mod.
- 58 În ceea ce privește categoria operațiunilor autorizate, EIH critică punctele 147-149 din hotărârea atacată. Ea arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a concluzionat că aceasta nu a adus elemente de probă care să permită să se stabilească că beneficia de autorizații în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010 privind transferurile de fonduri către o persoană, o entitate sau un organism iranian sau din partea acesteia pentru operațiuni care au avut loc după 2 septembrie 2010, dat fiind că au fost date doar exemple ale unor asemenea autorizații.
- 59 În ceea ce privește operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi, EIH arată că Tribunalul a săvârșit erori de drept:
- atunci când a considerat că aprobarea de către Bundesbank a operațiunilor efectuate de ea și referitoare la activități mai vechi cu băncile sancționate nu era licită întrucât era vorba despre o aprobare generalizată și că doar anumite operațiuni autorizate de la caz la caz creează excepții valabile de la regimul de sancțiuni al Uniunii;
 - atunci când a apreciat că autorizațiile acordate de Bundesbank în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010 nu confirmau legalitatea operațiunilor efectuate conform procedurii menționate și
 - atunci când a decis că operațiunile efectuate de aceasta potrivit procedurii celei de a treia căi nu erau licite întrucât încălcau interdicția eludării de la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010, în măsura în care aceasta participase în mod voluntar și deliberat la eludarea sancțiunilor.
- 60 Ea susține în această privință că nu a avut ocazia să prezinte observații cu privire la caracterul licit al aprobărilor generalizate, ceea ce constituie o încălcare a dreptului său la apărare.
- 61 Recurenta susține că dispozițiile pertinente ale regulamentelor în cauză nu exclud autorizațiile generalizate și că asemenea autorizații generalizate sunt frecvent eliberate de statele membre. Aceasta dă ca exemplu autorizațiile generalizate eliberate și aplicate de Trezoreria Regatului Unit.
- 62 Ea arată, în esență, că Consiliul nu poate impune măsuri restrictive ca urmare a unor operațiuni întreprinse în conformitate cu o procedură aprobată de o autoritate națională competentă atunci când această aprobare intră în domeniul implicit al competențelor unei asemenea autorități în temeiul Regulamentului nr. 423/2007. Astfel, atunci când unei autorități naționale competente i se solicită să acorde o scutire în temeiul articolului 9 din acest regulament, însă această autoritate consideră că, în această situație sau în această categorie de situații, articolul 7 din regulamentul menționat nu este aplicabil și, prin urmare, că nicio autorizație nu este necesară sau adecvată și informează în acest sens

operatorul economic, acesta trebuie să beneficieze de aceeași protecție juridică cu cea de care ar fi beneficiat dacă autoritatea respectivă ar fi concluzionat că articolul 7 menționat se aplică și că ar fi acordat scutirea solicitată.

- 63 EIH susține că concluzia la care a ajuns Tribunalul la punctul 150 din hotărârea atacată, potrivit căreia autorizațiile acordate de Bundesbank în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010 nu confirmau legalitatea operațiunilor efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi, este eronată în drept. Ea arată, în special, că nu se poate considera că un operator economic care procedează la divulgarea integrală a unei operațiuni preconizate către o autoritate națională competentă și se întemeiază pe o aprobare sau pe o autorizație pentru realizarea operațiunii în cauză acordată de această autoritate a participat în mod voluntar și deliberat la eludarea regimului de înghețare a fondurilor în sensul articolului 16 alineatul (4) din acest regulament.
- 64 EIH contestă de asemenea concluzia Tribunalului potrivit căreia procedura celei de a treia căi încalcă articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010 pentru motivul că Tribunalul a invocat din oficiu un motiv nou. Cu titlu subsidiar, ea amintește că operațiunile efectuate de ea făceau obiectul, în primul rând, al unei aprobări generalizate din partea Bundesbank și/sau al unei asigurări general aplicabile privind faptul că nu era necesară nicio autorizație și, în al doilea rând, al unor autorizații în temeiul articolului 21 din acest regulament, care confirmau legalitatea acestor operațiuni. În sfârșit, recurenta își manifestă dezacordul față de concluziile pe care Tribunalul le-a tras din diferite documente care alcătuiesc dosarul său.
- 65 În ceea ce privește operațiunile pretins excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive, Consiliul este de părere că concluzia Tribunalului, potrivit căreia EIH nu și-a susținut afirmațiile, este corectă.
- 66 În ceea ce privește operațiunile pretins autorizate, Consiliul apreciază de asemenea că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept.
- 67 În ceea ce privește operațiunile efectuate în conformitate cu procedura celei de a treia căi, Consiliul amintește că Tribunalul a adresat părților o întrebare referitoare la efectul juridic al aprobării, de către o autoritate națională competentă, a unei asemenea proceduri și că acestea au avut ocazia să se exprime în acest sens. Consiliul consideră, pe de altă parte, că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept.
- 68 Regatul Unit amintește articolul 18 din Regulamentul nr. 961/2010, potrivit căruia o autoritate națională competentă este obligată să se asigure că sunt îndeplinite condițiile privind autorizarea. Aprobarea ar fi dată după o analiză individuală și nu poate acoperi o serie de tranzacții distincte și nedeterminate. De asemenea, o astfel de analiză nu poate fi evitată prin adoptarea unui mijloc indirect de direcționare a unei plăți. Regatul Unit subliniază de asemenea că instituțiile Uniunii și celelalte state membre nu sunt ținute de interpretarea făcută de autoritatea competentă dintr-un stat membru potrivit căreia, pentru anumite operațiuni, se poate da o formă de aprobare generală. În ceea ce privește autorizațiile eliberate în temeiul legislației Regatului Unit la care face trimitere recurenta, Regatul Unit arată că acestea sunt aplicabile în cadrul unui alt regulament al Uniunii și că nu sunt pertinente în prezenta speță.
- 69 Regatul Unit arată de altfel că EIH a încercat să își justifice operațiunile făcând referire la faptul că Bundesbank emisese autorizații în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010, însă că acest fapt nu răspunde acuzației potrivit căreia EIH a acționat cu încălcarea articolului 16 alineatul (4) din acest regulament. Indiferent de natura, în dreptul național, a declarațiilor autorității naționale competente, ele nu sunt obligatorii pentru Consiliu atunci când acesta apreciază aspectul dacă o persoană, o entitate sau un organism a efectuat operațiuni în numele băncilor desemnate ca făcând obiectul unor măsuri restrictive pentru a eluda articolul 16 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat.

Aprecierea Curții

- 70 În ceea ce privește primul aspect al celui de al doilea motiv, este necesar să se constate că acesta este identic cu primul motiv de recurs care a fost respins la punctul 52 din prezenta hotărâre.
- 71 În ceea ce privește al doilea aspect al celui de al doilea motiv, trebuie amintit în prealabil că, astfel cum Tribunalul a decis la punctul 47 din hotărârea atacată, Consiliul a înțeles să întemeieze adoptarea măsurilor restrictive împotriva recurentei pe faptul că aceasta a acordat asistență unei persoane, unei entități sau unui organism desemnat pentru a se sustrage măsurilor restrictive sau pentru a le încălca.
- 72 Primele măsuri restrictive luate împotriva recurentei au fost adoptate de Consiliu la 23 mai 2011. Faptele menționate în motivele actelor din 23 mai 2011 datează din anii 2009 și 2010.
- 73 Măsurile restrictive luate împotriva recurentei și faptele care sunt menționate în actele respective se înscriu într-un context de suspiciune crescândă și de controale sporite și din ce în ce mai stricte ale operațiunilor financiare, context amintit la punctele 12-24 din prezenta hotărâre și pe care recurenta nu putea să îl ignore având în vedere statutul său de bancă specializată în serviciile și în activitățile privind Iranul sau din Iran.
- 74 Potrivit propriilor declarații, EIH a efectuat trei tipuri de operațiuni care, în opinia sa, nu erau interzise.
- 75 În ceea ce privește cea de a treia categorie de operațiuni, aceasta cuprindea operațiuni pretins aprobate de Bundesbank și în special operațiuni efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi. Din dosarul procedurii în fața Tribunalului reiese că recurenta s-a exprimat în scris asupra legalității unor asemenea operațiuni printr-un document din 9 ianuarie 2013, ca răspuns la o întrebare a Tribunalului. De asemenea, ea a avut ocazia să se exprime în această privință în cadrul ședinței în fața Tribunalului, care a avut loc la 20 februarie 2013. Prin urmare, argumentul său întemeiat pe încălcarea dreptului său la apărare în mod vădit nu este fondat.
- 76 La punctele 124-128 din hotărârea atacată, Tribunalul a procedat la o interpretare a articolelor 7-10 din Regulamentul nr. 423/2007, precum și a articolelor 16-19 și 21 din Regulamentul nr. 961/2010. Fără a săvârși o eroare de drept, acesta a arătat că deblocarea anumitor fonduri este o excepție de la principiul înghețării fondurilor, că autoritatea competentă trebuie să procedeze la o apreciere de la caz la caz și că, prin urmare, nu este autorizată să emită o aprobare generalizată pentru o anumită categorie de operațiuni pentru care entitățile în cauză ar fi dispensate de solicitarea autorizațiilor de la caz la caz.
- 77 O asemenea concluzie rezultă din textul clar, precis și detaliat al dispozițiilor menționate, care prevăd controlul, în fiecare caz, al condițiilor deblocării fondurilor de către autoritatea competentă și informarea, după caz, a Comitetului pentru sancțiuni sau a statelor membre și a Comisiei pentru ca, eventual, acestea să poată reacționa în conformitate cu dispozițiile aplicabile.
- 78 La punctele 132-141 din hotărârea atacată, Tribunalul a examinat dacă era posibil să considere licite operațiunile realizate prin intermediul unei entități nedesemnate ca făcând obiectul unor măsuri restrictive în scopul efectuării de plăți sau, precum în cadrul procedurii celei de a treia căi, în scopul achitării datoriilor unor entități desemnate ca făcând obiectul unor asemenea măsuri. Fără a săvârși o eroare de drept, acesta a considerat la punctele 135 și 136 din hotărârea atacată că operațiunile realizate prin intermediul unei entități nedesemnate ca făcând obiectul unor măsuri restrictive pot încălca interdicția prevăzută la articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul nr. 423/2007 și la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010 atunci când sunt realizate pentru eludarea măsurilor de interdicție.

- 79 Tribunalul a constatat în mod întemeiat, în urma acestei analize, la punctul 141 din hotărârea atacată că „efectul util al dispozițiilor coroborate ale articolelor 7-10 din Regulamentul nr. 423/2007 și ale articolelor 16-19 și 21 din Regulamentul nr. 961/2010 ar fi compromis dacă o entitate nedesemnată ar putea realiza liber operațiuni prin intermediul unei entități nedesemnate în vederea plății unor datorii sau a efectuării unor plăți în numele unei entități desemnate. Rezultă de aici că o entitate nedesemnată trebuie să se asigure întotdeauna că asemenea operațiuni sunt legale solicitând autorizații de la autoritatea națională competentă, dacă este cazul”.
- 80 Din această analiză a dispozițiilor menționate efectuată de Tribunal reiese că, în toate cazurile, inclusiv cel al transferurilor de fonduri precum cele menționate la articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010, recurenta trebuia să solicite o autorizație specială autorității naționale competente. Recurenta nu putea ignora această cerință cu atât mai mult cu cât, astfel cum s-a indicat la punctul 73 din prezenta hotărâre, reglementările adoptate succesiv prevedeau controale sporite și din ce în ce mai stricte ale operațiunilor financiare și cu cât recurenta este o bancă specializată în servicii și în activități privind Iranul sau din Iran. În plus, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 62 din concluzii, recurenta știa că operațiunile pe care le efectua priveau entități desemnate ca făcând obiectul unor măsuri restrictive și erau, prin urmare, deosebit de suspecte întrucât permiteau eludarea înghețării fondurilor acestor entități.
- 81 În susținerea argumentului formulat, conform căruia operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi erau licite, recurenta a furnizat o serie de probe precum e-mailuri primite de la Bundesbank, scrisori adresate de Österreichische Nationalbank (Banca Națională Austriacă) către Wirtschaftskammer Österreich (Camera de Comerț Austriacă), precum și trei rapoarte de audit. Tribunalul a apreciat la punctul 155 din hotărârea atacată că scrisorile Österreichische Nationalbank nu erau pertinente, iar la punctul 156 din hotărârea menționată, că unul dintre rapoartele de audit era contrar susținerilor recurente.
- 82 În ceea ce privește e-mailurile provenite de la Bundesbank, Tribunalul a arătat la punctul 154 din hotărârea atacată că acestea erau anterioare operațiunilor vizate în actele atacate și că, în lipsa unor autorizații eliberate de la caz la caz, acestea erau insuficiente pentru a demonstra caracterul licit al operațiunilor efectuate. Ținând seama de cerințele prevăzute la articolele 7-10 din Regulamentul nr. 423/2007, precum și 16-19 și 21 din Regulamentul nr. 961/2010, în mod întemeiat a considerat Tribunalul, la același punct, că o aprobare generalizată acordată fără a face distincție în funcție de natura operațiunilor individuale și de entitățile desemnate vizate era insuficientă.
- 83 Având în vedere toate aceste elemente, fără a săvârși o eroare de drept, Tribunalul a decis la punctul 157 din hotărârea atacată că, „contrar celor susținute de recurentă, în lipsa unor autorizații acordate de la caz la caz, operațiunile vizate în motivele actelor atacate nu sunt licite în raport cu, după caz, Regulamentul nr. 423/2007 și Regulamentul nr. 961/2010, astfel încât [...] Consiliul putea în mod valabil să întemeieze adoptarea măsurilor restrictive în privința reclamantei pe operațiunile menționate”.
- 84 În aceste condiții, nu este necesar să se examineze dacă Tribunalul a săvârșit o eroare de drept la punctele 145 și 147-149 din hotărârea atacată, în ceea ce privește prima și a doua categorie de operațiuni. Astfel, întrucât a treia categorie de operațiuni justifică ea singură adoptarea de măsuri restrictive față de recurentă, o eventuală eroare de drept în raport cu prima și cu a doua categorie de operațiuni nu ar avea incidență asupra soluționării litigiului și nu poate afecta dispozitivul hotărârii atacate.
- 85 În consecință, este necesar să se respingă al doilea motiv.

Cu privire la al treilea motiv

Hotărârea atacată

- 86 Prin intermediul celui de al treilea motiv invocat în primă instanță, recurenta susținea, în esență, că Consiliul a încălcat principiul protecției încrederii legitime prin faptul că nu a ținut seama de autorizațiile și de aprobările Bundesbank. Cu titlu subsidiar, ea susținea că Consiliul a încălcat în special principiul securității juridice, în măsura în care a inclus numele său pe listele din 2010 și pe cea care figurează în anexa IX la Regulamentul nr. 267/2012 pe baza unor operațiuni autorizate sau efectuate potrivit unor proceduri aprobate de Bundesbank.
- 87 La punctul 176 din hotărârea atacată, Tribunalul a decis că operațiunile vizate în motivele actelor atacate nu au fost autorizate de Bundesbank în conformitate cu dispozițiile Regulamentului nr. 423/2007, cu alte cuvinte după o apreciere de la caz la caz, astfel încât argumentul întemeiat pe încălcarea principiului protecției încrederii legitime nu era întemeiat. În ceea ce privește argumentul întemeiat pe încălcarea principiului securității juridice, Tribunalul a considerat la punctul 179 din hotărârea atacată că Regulamentul nr. 423/2007, precum și Decizia 2010/413, Regulamentul nr. 961/2010 și Regulamentul nr. 267/2012 prevedeau clar condițiile de desemnare ca persoană, ca entitate sau ca organism care face obiectul unor măsuri restrictive, precizau operațiunile interzise și stabileau condițiile de autorizare, astfel încât aplicarea lor era previzibilă pentru recurentă.

Argumentele părților

- 88 Prin intermediul celui de al treilea motiv, EIH arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a respins motivul întemeiat pe încălcarea principiilor protecției încrederii legitime și securității juridice.
- 89 Ea susține că asigurările clare, precise și repetate date de Bundesbank se opun nu doar impunerii oricărei sancțiuni în temeiul normelor germane de punere în aplicare a articolului 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010, ci și impunerii de măsuri restrictive de către Consiliu, care, astfel cum a recunoscut Tribunalul, ar putea fi legat în principiu de încrederea legitimă ce rezultă din asigurările date de Bundesbank. Potrivit recurente, având în vedere avizele invocate în cadrul probelor trimise Tribunalului, este evident că acesta a concluzionat în mod eronat că normele pertinente erau lipsite de ambiguitate.
- 90 Consiliul susține că al treilea motiv se sprijină pe al doilea motiv și trebuie respins din aceleași rațiuni cu cele prezentate împotriva acestui motiv.
- 91 Acesta arată că recurenta își întemeiază argumentele pe o jurisprudență referitoare la principiul protecției încrederii legitime în materie penală, în domeniul aplicării unor amenzi sau al recuperării unui ajutor de stat. Cu toate acestea, în speță ar fi vorba despre măsuri restrictive care constituie nu sancțiuni, ci măsuri asigurătorii preventive. Acesta arată că riscul ca o entitate să adopte un comportament reprobabil poate fi suficient (Hotărârea Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 85). De asemenea, sistemul de notificare a anumitor decizii de către autoritățile naționale competente nu este obligatoriu pentru instituțiile Uniunii și nici pentru celelalte state membre.
- 92 Regatul Unit susține că opinia unei autorități naționale competente nu echivalează cu o afirmație a Consiliului, că afirmațiile invocate de EIH erau formulate în termeni generali și nu constituiau o asigurare suficient de precisă și de specifică care să indice că operațiunile realizate efectiv de EIH erau legale, că un operator economic nu poate invoca o încredere legitimă întemeiată pe asigurări care nu sunt conforme cu normele aplicabile și, în sfârșit, că dispozițiile Regulamentelor nr. 423/2007 și nr. 961/2010 erau lipsite de ambiguitate.

Aprecierea Curții

- 93 Principiul securității juridice impune ca o reglementare să fie clară și precisă și ca aplicarea acesteia să fie previzibilă pentru toate persoanele în cauză (Hotărârea Franța/Comisia, C-325/91, EU:C:1993:245, punctul 26).
- 94 Astfel cum s-a constatat la punctul 77 din prezenta hotărâre, reglementarea aplicabilă în speță era clară, precisă și detaliată. Prin urmare, fără a săvârși o eroare de drept, Tribunalul a constatat la punctul 179 din hotărârea atacată că această reglementare era previzibilă pentru recurentă și a respins, la punctul 181 din hotărârea menționată, argumentul acesteia din urmă întemeiat pe încălcarea principiului securității juridice ca fiind neîntemeiat.
- 95 În ceea ce privește argumentul întemeiat pe încălcarea principiului protecției încrederii legitime, Tribunalul, fără a săvârși o eroare, a amintit la punctul 174 din hotărârea atacată jurisprudența potrivit căreia dreptul de a se prevala de acest principiu se extinde la orice justițiabil pe care o instituție a Uniunii l-a determinat să nutrească speranțe întemeiate prin furnizarea unor asigurări precise. Cu toate acestea, în cazul în care un operator economic prudent și avizat este în măsură să prevadă adoptarea unei măsuri a Uniunii de natură să îi afecteze interesele, el nu poate invoca beneficiul acestui principiu atunci când această măsură este adoptată (pe lângă jurisprudența citată la punctul 174 menționat, a se vedea Hotărârea Alcoa Trasformazioni/Comisia, C-194/09 P, EU:C:2011:497, punctul 71).
- 96 În speță, trebuie constatat că formularea reglementării în cauză era clară și nu lăsa loc de îndoială asupra faptului că operațiunile în cauză erau supuse unui regim de deblocare și de autorizare de la caz la caz, astfel cum este descris în special la punctele 76 și 77 din prezenta hotărâre. În plus, trebuie amintită constatarea deja efectuată la punctul 73 din prezenta hotărâre, și anume că reglementarea aplicabilă a fost adoptată într-un context de suspiciune crescândă și de controale sporite și din ce în ce mai stricte ale operațiunilor financiare, context pe care recurenta nu putea să îl ignore având în vedere statutul său de bancă specializată în serviciile și în activitățile privind Iranul sau din Iran. În această privință, recurenta trebuia să știe că operațiunile realizate priveau entități desemnate ca făcând obiectul unor măsuri restrictive și erau, în consecință, deosebit de suspecte.
- 97 În sfârșit, trebuie arătat că, având în vedere acest context, măsurile restrictive în cauză au fost adoptate împotriva recurente pentru simplul fapt că aceasta a efectuat operațiuni ilicite. Astfel, chiar presupunând că autorizațiile sau aprobările generale, acordate de Bundesbank ca autoritate națională competentă desemnată de Consiliu, ar fi putut justifica încrederea legitimă a recurente, o asemenea încredere legitimă nu poate face licite niște operațiuni care erau interzise expres de reglementarea în cauză și nu poate, în consecință, să se opună adoptării măsurilor respective împotriva recurente.
- 98 Prin urmare, fără a săvârși o eroare de drept, Tribunalul a respins la punctul 177 din hotărârea atacată argumentul întemeiat pe încălcarea principiului protecției încrederii legitime ca fiind neîntemeiat.
- 99 În consecință, este necesar să se respingă al treilea motiv.

Cu privire la al patrulea motiv

Argumentele părților

- 100 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, EIH arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a decis la punctul 205 din hotărârea atacată că aceasta nu putea invoca articolul 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010 având în vedere că efectuase operațiuni ilicite invocate de Consiliu.

EIH amintește că obiectivul acestui articol 32 alineatul (2) este de a proteja întreprinderile care au încălcat interdicții prevăzute în acest regulament fără a ști sau a avea vreun motiv întemeiat pentru a suspecta că au procedat astfel.

- 101 EIH contestă, de asemenea, concluzia Tribunalului de la punctele 209-211 din hotărârea atacată, potrivit căreia adoptarea de măsuri restrictive era necesară pentru atingerea obiectivului legitim urmărit. Recurenta arătase că ar fi putut să se adopte alte măsuri precum aceea ca Bundesbank să nu mai aprobe procedura celei de a treia căi sau să nu mai elibereze autorizații în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010. În mod eronat, potrivit recurente, Tribunalul a respins eventualitatea adoptării unor asemenea măsuri pentru motivul că nu erau de natură să asigure un efect preventiv suficient.
- 102 Recurenta arată că Tribunalul nu a ținut seama de obligația de cooperare loială a Bundesbank în ceea ce privește punerea în aplicare efectivă a regimului de sancțiuni. În plus, sarcina luării măsurilor necesare pentru evitarea divergențelor de interpretare a normelor privind regimul de sancțiuni de către autoritățile naționale competente ar reveni instituțiilor Uniunii. Recurenta concluzionează că desemnarea sa ca persoană, ca entitate sau ca organism care face obiectul unor măsuri restrictive era o măsură disproporționată, că Tribunalul a dat o calificare juridică eronată situației de fapt și că acesta a desprins din dosar concluzii care sunt fundamental inexacte. Ea apreciază de asemenea că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a concluzionat la punctul 210 din hotărârea atacată că sistemul de aprobare prevăzut la articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010 nu era în măsură să asigure un efect preventiv echivalent cu înghețarea fondurilor, deși cele două sisteme sunt comparabile.
- 103 Consiliul și Regatul Unit susțin că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a interpretat articolul 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010. Pe de altă parte, această dispoziție nu împiedică desemnarea unei entități care îndeplinește criteriile de desemnare ca entitate care face obiectul unor măsuri restrictive, ci se limitează să împiedice ca această entitate să fie ținută responsabilă pentru încălcări fără intenție. Consiliul apreciază că Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a considerat că măsurile restrictive în cauză erau proporționale. El amintește că are competența să aprecieze riscul unei scurgeri de fonduri în cazul unei categorii de persoane sau de entități desemnate ca făcând obiectul unor măsuri restrictive.
- 104 În sfârșit, Consiliul și Regatul Unit arată că sistemul de aprobare prevăzut la articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010 nu are același efect ca o înghețare a activelor. Astfel, odată ce activele sunt înghețate, riscul ca acestea să fie utilizate cu încălcarea măsurilor restrictive ar fi în mod evident mai mic decât riscul unor încălcări asociate cu operațiunile, posibil foarte numeroase, pentru care ar fi necesară o autorizație.

Aprecierii Curții

- 105 Fragmentele din hotărârea atacată criticate în cadrul celui de al patrulea motiv fac parte din răspunsul dat de Tribunal la cel de al patrulea motiv invocat în fața sa, prin care recurenta a arătat că Consiliul încălcăse principiul proporționalității, dreptul său de proprietate, precum și libertatea sa de a desfășura o activitate comercială.
- 106 Recurenta susținea în special că impunerea desemnării oricărei entități identificate pentru că a acordat asistență unei alte entități sancționate pentru a se sustrage unor măsuri restrictive sau pentru a le încălca, indiferent de faptul că o asemenea asistență poate fi furnizată involuntar și poate fi nesemnificativă, încălca principiul proporționalității și era contrară dispozițiilor articolului 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010, care prevede că interdicțiile prevăzute de acest

regulament nu angajează în niciun fel răspunderea persoanelor fizice sau juridice ori a entităților în cauză, în cazul în care acestea nu au știut și nu au avut niciun motiv întemeiat pentru a suspecta că acțiunile lor vor încălca această interdicție.

- 107 La punctul 205 din hotărârea atacată, Tribunalul a înlăturat acest argument amintind că, astfel cum rezulta din răspunsul la cel de al doilea motiv invocat în fața sa, operațiunile vizate în motivele actelor atacate nu erau licite.
- 108 Procedând în acest fel, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept. Nu există nicio îndoială, astfel, că respingerea motivului prin care recurenta contesta măsuri restrictive adoptate pentru motivul că a acordat asistență unor entități desemnate ca făcând obiectul unor măsuri restrictive pentru a se sustrage măsurilor restrictive care le priveau este suficientă pentru a justifica respingerea unui argument întemeiat pe o pretinsă necunoaștere rezonabilă a caracterului ilicit al asistenței acordate.
- 109 În ceea ce privește măsurile alternative propuse de recurentă care constau în special în faptul ca Bundesbank să nu mai aprobe procedura celei de a treia căi sau ca Consiliul să sugereze Bundesbank o modificare a practicii sale reglementare, nu se poate considera că acestea permit atingerea obiectivului urmărit, și anume combaterea proliferării nucleare și a finanțării sale într-un mod la fel de eficient ca măsurile restrictive adoptate împotriva recurente. Astfel, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a concluzionat la punctele 210 și 211 din hotărârea atacată că adoptarea măsurilor restrictive față de recurentă era necesară pentru atingerea obiectivului legitim urmărit.
- 110 În consecință, al patrulea motiv trebuie respins ca neîntemeiat.
- 111 Din ansamblul celor ce precedă rezultă că, întrucât niciunul dintre motivele invocate de recurentă în susținerea recursului formulat nu este admis, acesta trebuie respins în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 112 În temeiul articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 113 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 114 Întrucât Consiliul a solicitat obligarea recurente la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de această parte.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară și hotărăște:

- 1) Respinge recursul.**
- 2) Obligă Europäisch-Iranische Handelsbank AG să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Consiliul Uniunii Europene.**

Semnături